
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מושגי יסוד במשפט הפלילי - 61846

תאריך עדכון אחרון 03-09-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דניאל אוחנה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Daniel.Ohana@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 1200-1300

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס דן במושגי היסוד של דיני העונשין, עם דגש על הדין המהותי בכלל והתנאים להטלת אחריות פלילית בפרט.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס הינה להקנות לתלמידים לקרימינולוגיה ידע בסיסי על דיני העונשין ולספק להם את הכלים לבחון באופן ביקורתי מגוון סוגיות עקרוניות הנוגעות לתנאים להטלת אחריות פלילית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לעיין בחוקים ובפסקי דין הנוגעים לסוגיות שעניינן התנאים להטלת אחריות פלילית.
2. להבין את העקרונות והתנאים להטלת אחריות פלילית.
3. לזהות את יסודות העבירה ולפרט את התנאים להטלת אחריות פלילית.
4. להחיל את עקרונות המשפט הפלילי לתרחישים ספיציפיים.

דרישות נוכחות (%) :

100% תלמיד שייעדר מיותר משלושה שיעורים לא יוכל לגשת לבחינה.

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור 1 - מבוא להליך הפלילי, דיני הראיות ומטרות הענישה הפלילית

שיעור 2 - מושגים משפטיים בסיסיים: מערכת בתי המשפט, קריאה מודרכת של פסקי דין, ההבדל בין חקיקה ראשית וחקיקה משנית, חוקי היסוד ומשמעותה של הביקורת השיפוטית

שיעור 3 - היסוד הנפשי של העבירה: מודעות ועצימת עיניים

שיעור 4 - היסוד הנפשי של העבירה: כוונה, הלכת הציפיות ופיזיות

שיעור 5 היסוד הנפשי של רצח בכוונה תחילה

שיעור 6 - היסוד הנפשי של העבירה: רשלנות ואחריות קפידה

שיעור 7 - היסוד העובדתי של העבירה: הקשר הסיבתי בעבירות תוצאה

שיעור 8 - היסוד העובדתי של העבירה: המחדל

שיעור 9 - דיני שותפות: המבצעים העיקריים - המבצע, המבצע בצוותא, המבצע באמצעות אחר

שיעור 10 - דיני שותפות: שידול וסיוע לדבר עבירה

שיעור 11 - ניסיון, קשירת קשר

שיעור 12 - סייגים לאחריות פלילית: אי-שפיות, העדר שליטה, שכרות

שיעור 13 - סייגים לאחריות פלילית: הגנה עצמית

שיעור 14 - סייגים לאחריות פלילית צורך, כורח

חומר חובה לקריאה:

שיעור 1 - מבוא

שיעור 2 - מושגים משפטיים בסיסיים

- ע"פ 4424/98 סילגדו נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (5) 529.
- בג"ץ 1405/14 פרופ' שמעון סלון ואח' נ' המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, תק-על 2014(3), 6063.
- בג"ץ 6055/95 שגיא צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג(5) 241.
- דנ"פ 2316/95 גנימאת נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4) 589.

שיעור 3 - היסוד הנפשי של העבירה: מודעות ועצימת עיניים

- ע"פ 3417/99 הר שפי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 735.

- ע"פ 115/00 טייב נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (3) 289.
- ע"פ 3314/06 יובל אייזנקוט נ' מדינת ישראל, תק-על 2010 (3) 946.
- ע"פ 5529/12, 5957, 6106 אוהב ציון נ' מדינת ישראל, תק-על 2014 (4) 4923.
- ע"פ 7704/13 יעקב מרגולין נ' מדינת ישראל, תק-על 2015 (4) 10360

שיעור 4 - היסוד הנפשי של העבירה: כוונה, הלכת הציפיות ופיזיות

- ע"פ 6269/99 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (2) 496.
- ע"פ 6236/97 מטמרה נ' מדינת ישראל, תק-על 98 (2) 408.
- ע"פ 456/99, 11/99 ויניצקי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג (2) 145.
- ע"פ 1971/98, 1982/98 מדינת ישראל נ' יואב מירו, פ"ד נב (5) 145.
- ע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל, תק-על 2005 (2) 4050.
- ע"פ 4512/09 ד"ר סבטלנה רוסו-לופו נ' מדינת ישראל, תק-על 2010 (3), 2933.
- ע"פ 5492/11 מורד אלרחמן נ' מדינת ישראל, תק-על 2012 (3) 5052.
- ע"פ 9687/11 סאמח סיורי נ' מדינת ישראל, תק-על 2013 (4), 7059.
- ע"פ 6026/11 איברהים טמטאווי נ'. מדינת ישראל, תק-על 2015 (3) 7991.
- ע"פ 10332/03 חיים בלייכר נ' מדינת ישראל, תק-על 2004 (1) 3165.

5. היסוד הנפשי: רצח בכוונה תחילה

- ע"פ 2760/14 עדן אוחיון נ' מדינת ישראל, תק-על 2015 (4) 542.)
- דנ"פ 1042/04 דוד ביטון נ' מדינת ישראל, תק-על 2006 (4) 2221
- ע"פ 5446/99 מאיר אלימלך נ' מדינת ישראל, תק-על 2002 (2) 66.)
- ע"פ 5031/01 פלונית נ' מדינת ישראל, תק-על 2003 (3) 1223 .
- ע"פ 746/14 יונתן בן הילו ימר נ' מדינת ישראל, תק-על 2016 (2)

שיעור 6 - היסוד הנפשי של העבירה: רשלנות ואחריות קפידה

- ע"פ 7832/00 בוריס יעקובוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (2) 534.
- דנ"פ 983/02 בוריס יעקובוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (4) 385.
- רע"פ 1007/05, 1426 מדינת ישראל נ' דוד בוחבוט, תק-על 2008 (3) 2988.
- ע"פ 2376/12 מוחמד הינדאוי נ' מדינת ישראל, תק-על 2013 (2) 268
- ע"פ 1060/97 אלי בן עטר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא (5) 327.

שיעור 7 - היסוד העובדתי של העבירה: הקשר הסיבתי

- ע"פ 7832/00 יעקובוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (2) 534.
- ע"פ 9723/03 מדינת ישראל נ' בלזר, פ"ד נט (2) 408.
- ע"פ 6294, 6367/11, 6295 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2014 (1) 11862.
- דנ"פ 404/13. פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2015 (2) 1717.

שיעור 8 - היסוד העובדתי של העבירה: המחדל

- רע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 187.
- ע"פ 3164/10, 2247 שלום ימיני נ' מדינת ישראל, תק-על 2011(1) 352.
- ע"פ 6811/01 אחמד נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 26.
- רע"פ 8886/10 מיכאל אינדיג נ' מדינת ישראל (לא פורסם).
- ע"פ 3417/99 הר שפי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 735.
- ע"פ 3821/08 שולומוב נ' מדינת ישראל, תק-על 2008(4) 2178.

שיעור 9 - דיני שותפות: המבצעים העיקריים

- ע"פ 2796/95 פלונים נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 388.
- ע"פ 4424/98 סילגדו נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 529.
- ע"פ 4514/10 מוחמד דיבה נ' מדינת ישראל, תק-על 2012(3) 9845.
- ע"פ 37, 3/10 רפי אוחנה נ' מדינת ישראל, תק-על 2012(4), 11894.
- ע"פ 5706/11, 6292 רוני רון ומארי פיזם נ' מדינת ישראל, תק-על 2014(4) 10347.

שיעור 10 - דיני שותפות: שידול וסיוע לדבר עבירה

- ע"פ 320/99 פלונית נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 22.
- ע"פ 11131/02 יוספוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 917.
- ע"פ 8469/99 אסקין נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 65.
- ע"פ 6522/10 רחל זהבי נקר נ' מדינת ישראל, תק-על 2012(4) 2223.
- ע"פ 4770/14 רוסלןאג'ב נ' מדינת ישראל, תק-על 2015(4) 4879.

שיעור 11 - ניסיון, קשירת קשר ועבירות הכנה

- ע"פ 9849/05 מדינת ישראל נ' ראובן ברואיר, תק-על 2006(4) 1894.
- ע"פ 1599/08 לוינשטיין נ' מדינת ישראל, תק-על 2009(1) 2189.
- ע"פ 5767/14 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2015(2) 12081.
- ע"פ 6468/13 מדינת ישראל נ' צרפתי, תק-על 2015(2) 4371.
- ע"פ 5767/14 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2015(2) 12081.
- ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2015(2) 4371 (פסקה 61-68).
- ע"פ 2555/15 מחמד מוהלוס נ' מדינת ישראל, תק-על 2016(3) 2586.

שיעור 12 - סייגים לאחריות פלילית: אי-שפיות, העדר שליטה, שכרות

- ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל (לא פורסם).
- ע"פ 7010/09 איתור אבשלומוב נ' מדינת ישראל, תק-על 2012(3) 282.
- ע"פ 8220/02 ברוכים נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(5) 724.
- פ"ח (מחוזית"א) 1021/05 מדינת ישראל נ' מאיר, תק-מח 2010(2), 4576.
- ע"פ 7747/08 ליאוניד גילין נ' מדינת ישראל, תק-על 2010(3) 1885.
- ע"פ 8287/05 גורם בחטרה נ' מדינת ישראל, תק-על 2011(3) 2629.

- ע"פ 9612/10 אברהם קוגמן נ' מדינת ישראל, תק-על 2014(2), 3153.
- רע"פ 6382/11, 5340/12 קאדרה נ' מדינת ישראל, תק-על 2013(2) 9414.
- ע"פ 6344/12 בוגוסלבסקי נ' מדינת ישראל, תק-על 2016(3) 1372.
- ע"פ 3617/13 יעקב טייטל נ' מדינת ישראל, תק-על 2016(2) 13540.
- ע"פ 6061/15 ישראל עמור נ' מדינת ישראל, תק-על 2016(4) 12110.
- ע"פ 6570/16 אריה סופיצייב נ' מדינת ישראל תק-על 2016(4) 10658.
- רע"פ 8601/15 איהאב אשקר נ' מדינת ישראל .

שיעור 13 + 14 - סייגים לאחריות פלילית: הגנה עצמית, צורך, כורח

- ע"פ 20/04 אבי קליינר נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 80.
- ע"פ 6392/07 מדינת ישראל נ' יחזקאל, תק-על 2008(2) 1083.
- ע"פ 6147/07 שמעון אביסידריס נ' מדינת ישראל, תק-על 2009(3) 70.
- ע"פ 8133/09 שחר מזרחי נ' מדינת ישראל, תק-על 2010(3) 5527.
- ע"פ 1964/14 שלמה שימשילשווילי נ' מדינת ישראל, תק-על 2014(3), 787.
- ת"פ (באר-שבע) 1010/07 מדינת ישראל נ' שי דרומי, תק-מח 2009(4) 1150.
- ע"פ 5184/14 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2016(3) 4345 .
- ע"פ 3490/13 סורי אברהמים נ' מדינת ישראל, תק-על 2015(3) 7399.
- ע"פ 7085/93 נג'אר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(4) 221
- ע"פ 8233/05 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2008(3), 2568.
- ע"פ 9020/14 מדינת ישראל נ' לילאנה מזרחי, תק-על 2015(3) 1501.
- ע"פ 5184/14 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2016(3) 4345.
- ע"פ 3920/00 פלונית נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(2) 1 (2003).

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

- מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
- הרצאה 0 %
- השתתפות 0 %
- הגשת עבודה 0 %
- הגשת תרגילים 20 %
- הגשת דו"חות 0 %
- פרויקט מחקר 0 %
- בחנים 0 %
- אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: